

Pelagius. Beda. D. Thom. Matth. 19.

48. D. Chryf.

Beda. Vana gloria nascitur ex bono opere, & illud destruit.

Ecclef. 42.

49.

Theophyl.

in Catena; non mandat bona nostra abjicere, nec prodigere, sed dispensare; quo vero modo? Subdit, *Dare elemosynam.* Hoc non est præceptum, ut perperam dixit Pelagius, affir- mans omnes Christianos debere esse pauperes, sed est consilium, ut tenent Beda, D. Thomas & alij, & patet ex verbis Christi, Matth. 19. n. 17. & 20. *Si vis perfectus esse, vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus.* Ac si dicat, ut adimpleatis evangelicam perfectionem, vende quæ possidetis, & date elemosynam.

Facite vobis, Hugo ait vobis, non alteri, quia totum hoc est in tuam utilitatem, & bonum. Sacculo, id est, Marsupia, crumenas, repositoria, *Qui non veterascunt.* Sacculi temporales veterascunt, corrumpuntur & disrumpuntur; At sacculi in caelis sunt omnino à tali detrimento alieni, quos virtus corruptiva non attingit, & ut ait D. Chrylostom. Quid stultius ponere tua in eo loco à quo exis, & quid felicius ea ponere in loco ad quem vadis, ut illis spiritualiter implearis? & *facite thesaurum non deficientem:* hoc est, Æternum, elemosynæ præmia sempiterna sunt; pecunia data pauperi præterit, id verò quod inde lucratis in æternum perseverat. *Quo fur non appropriat.* Glossa, id est, quia ibi nulla adversus electos Dei, prævalebit Diaboli fraus. Vel, ut ait Beda, *fures,* sunt militiæ Hæretici, vel demones, vel dicam, homines iniqui, & perverfi; *Tinea,* quæ latenter vestes corrodit est invidia, ait Beda, quæ bonum studium aliorum lacerat, vel est vana gloria. *Tinea de vestimento nascitur,* & tamen illud consumit, ita vana gloria de bono opere nascitur, & illud consumit. Ecclef. 42. n. 13. *De vestimentis procedit tinea, & à muliere iniquitas viri.* *Ubi enim thesaurus vestis est, ibi & cor vestrum erit.* Rationem apponit ob quam habeamus semper cor defixum in caelo, & non demersum in terra: Cum homo enim maxime sollicitus sit de suo thesauro, inde mens, & cogitatio ejus tota defixa est in thesauro, ut ergo mens nostra non sit in terra, sed in caelo, in ipso ponamus thesaurum nostrarum actionum. Theophylactus ait: *Quis non sursum esse vult, & non sub terra? Quis non diligere esse potius Angelus, quam talpa, semper in subterraneis laboris agens? Angelus est is, cujus cor in caelo versatur; talpa ille, cujus in terra cor fissum est.* De hoc thesauro in caelo, sicut de fure, & tinea latius tractavi tom. 2. in Evangel. cap. 16. q. 21. 22. 23. ad cap. 6. Matth. n. 21. Ubi hæc eadem sententia à Christo dicitur.

QUÆSTIO VIII.

Quare ex parato regno à caelesti parente infert Christus: *Vendite quæ possidetis & date elemosynam?*

50.

Ait Christus D. in præsentis: *Complacuit Patri vestro dare vobis regnum; vendite quæ possidetis, & date elemosynam.* Præsentis Quæstio connexionem horum verborum inquiri; Cur ex destinato, ac designato regno à Patre inferatur quod omnia vendant, & dent

pauperibus? Rationem litteralem jam dedi in expositione, in qua etiam est Lyranus; *Vendite, quæ possidetis* ait; Ac si dicat Christus, ex quo vobis paratum est regnum caelorum à Patre, parum debetis curare de terrenis; Ipse Pater, qui dat, id quod majus dabit id quod minus, ac proinde magna fiducia debetis esse in eo corroborati, quod omnia necessaria suppeditabit, inde ergo vendite quæ habetis, & date elemosynam; quia ut ait Albert, Magn. Christus vult suos discipulos nudos à terrenis, ut facilius valeant evolare in caelum.

Secundò, D. Chrylogus sic ait serm. 29. *Est consuetudinis, est animi felicitas, ut ascitus ad regnum, quod fuit proprium, quod privatum, mox parentibus, mox propinquis civibus indigentibus liberaliter prorogare, ne sit mendicis animo, qui censu fructus, & honore. Tali ergo providentia Dominus, consilio tali, vilita, & caduca jubet, ut vendamus, ut largiamur, ut donemus, qui in caelesti regno omnia, quæ in caelo, & quæ in terra volumus possidere.* Maxime expendenda est rerum connectio ex eo quod Æternus Pater suis designat regnum, eosque reges creat, ac constituit; statim jubet omnia sua vendere, & pauperibus distribuere. Cur cum regno hæc duo adjunguntur, ut omnia à se dimittant? *Vendite quæ possidetis;* Et in pauperes, ac miseros impendant; *Dare elemosynam;* Sciant, sciant Reges, & Principes, quod si ad ipsum apicem elevarunt, non est ut aliena rapiant, & acquirant, sed ut potius sua propria, ac privata à se dimittant, & abjiciant, ut pauperes, & miseri, illis nutriantur, ac alimententur; *felicis animi est ascitus ad regnum, quod fuit proprium, quod privatum mox civibus indigentibus liberaliter prorogare.* Rex non, sibi sed aliis creatur; *Tali consilio caduca jubet, ut vendamus, largiamur.* Vide supra, Luc. 11. q. 10. n. 48. 49. Et multa in meis libris *Verb. Prælati,* vel *Rex.*

Tertiò, Cum creantur Reges statim eis mandatur: *Vendite, quæ possidetis, & date elemosynam;* Innata regibus beneficentia, aliorum miseris subvenire, levamen, & remedium eis adhibere D. Nazianzen. Orat. 16. De pauperum amore, ait, *Quis te Dominum, ut regem super omnia terrena constituit? Quis singula enumerem omnia donavit, in quibus homo cæcis præcellit? Nonne Dominus, qui nunc præ omnibus, & ante omnes humanitatem à te expectavit? Regnum, quod è manu Dei venit, semper secum habet comitem beneficentiam; Regalis coronæ beneficentia ac clementia debet nitere, ac fulgere; Unde ille qui pauperem nec cibo, nec vestitu adjuvare poterat, principatum recusabat dicens; *In domo mea non est panis, neque vestimentum, nolite me constituere principem populi,* Itai. 3. n. 7. & Mardocheus persuadens Reginae Esther, ut in extrema populi miseria, ei subveniret, ac pro eo staret ad tutelam dicebat ei, *Et quis novum virum idcirco ad regnum veneris, ut tali tempore paraveris?* Esth. n. 14. Vide supra Marc. 3. q. 1. n. 34.*

Quarto, dixerat Christus D. *Complacuit Patri vestro dare vobis regnum;* Apertè docet Dominus regnum eis esse dispositum, ac præparatum à Patre suo; nunc verò ostendit modum, & viam per quam ipsum regnum in executione sit assequendum ac obtinendum. Nempè, *Vendite omnia quæ possidetis, & date elemosynam,* id est,

Lyran. Magna confidentia in Deo.

Aib. Magn.

Suos discipulos nudos ait Christus.

51. D. Chrysol.

Rex creatus non ut sibi, sed ut aliis det, & faciat.

52. Beneficentia connexa cum regali dignitate.

D. Nazianz.

Itai. 3.

Esth. 4.

53. Regnum caelorum per elemosynam obtinetur.

QUÆSTIO IX.

Quare Christus D. mandans omnia vendere, & dari pauperibus, mandat etiam simul sacculos parari?

Matth. 25.

54.

Num 16.

Umbra elemosynæ exinguit ignem & dat salutem. D. August.

55.

Ap. ch. 1. In pauperum beneficentia omnes virtutes, & omnes deficient sine illa. Andr. Cæsar.

est per remissionem temporalium, ac elemosynarum charitatem regnum caelorum habetur. In ultima die dicit Dominus suis electis: *Possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi; esurivi, & dedistis mihi manducare, sitiivi, & dedistis mihi bibere; hospes eram, & collegistis me; nudus, & cooperuistis me:* Matth. 25. n. 35. Elemosyna data pauperibus regnum caelorum comparat.

Cum exorta esset vehementissima flamma ignis, quæ totum populum Israel emdevorabat. Tunc *Aaron stans inter mortuos, & vivos pro populo deprecatus est, & plaga cessavit:* Num. 16. n. 48. Et quæ causa sic potuit cohibere voraces flammæ, ut à conspectu ejus tam velocius ignis, fugeret? D. Augustin. serm. 98. de tempor. ait: *Neque enim indumenta Pontificis purpura, ac lana, byssoque contexta erubuisse Angelus vastator; sed ira quæ futura erant indumenta Domini nostri salvatoris.* Quamvis illæ vestes Pontificiæ essent ex donis oblati à populo; tamen Angelus vastator populi illa non verebatur, sed maxime in venerationem habuit illa vestimenta in pauperibus data Christo, quæ ibi figurabantur. Ubi umbra est elemosynæ omnem flammam exinguit, & salutem donat. *Quæ futura erant indumenta Domini salvatoris.*

Et in confirmatione hujus, maxime ponderandum, quod dum Christus D. suis electis dat caelorum regnum, solum in eis commemorat, ac refert opera elemosynarum Charitatis: *Esurivi, & dedistis mihi manducare: sitiivi, & dedistis mihi bibere; nudus, & cooperuistis me:* ac si in elemosynario opere omnia bona continentur, & sine illo quasi non sit ullum bonum opus. Angelo Ephesi dicitur juxta Glossam: *Habeo adversum te, quod charitatem pristinam reliquisti:* Apocalyp. 2. n. 4. At verò Angelo Pergami dicitur: *Habeo adversum te pauca, quia habes ibi tenentes doctrinam Balaam:* Ibid. n. 20. & in aliis non parva crimina notans; his tamen ait: *Habeo adversum te pauca:* At Angelo Ephesi, non dicit pauca habere contra illum, sed tantum ait: *Charitatem pristinam reliquisti.* Andreas Cæsariensis in Glossa assignans causam, cur hic Episcopus reprehendatur: quod primam dilectionem, solitam erga egenos beneficentiam remissus; quam par erat exerceat, id vitio vertit. Notatur iste Episcopus, seu Angelus Ephesinus, quod debitam ac solitam charitatem in pauperes, ac egenos non haberet, & ideo non dicitur ei à Christo Iesu quod habeat adversus eam pauca, sed multa magna, & horribilia crimina: sicut enim charitate omnes virtutes radicanur, sic in illius defectu omnia vitia compinguntur, ac solidantur; & idem est, charitatem non habere ac omnia vitia habere.

56. Difficultas quæstionis.

57. Chrysol.

Christus habet affectu ac inclinatione eos ad se alliciat.

58. Non crumenas sed sacculos mandat parari.

59.

Ait Christus D. in præsentis suis discipulis: *Vendite, quæ possidetis, & date elemosynam, facite vobis sacculos, qui non veterascunt, & thesaurum non deficientem in caelo:* Videtur in his aperta repugnantia, quod nempè vendant omnia, quæ possident, & dent pauperibus, quod faciant simul saccos, seu repositoria ad retinendum, ac reconduendum; quomodo fieri potest, quod homo erogando recondat, quod amittendo, acquirendo, expendendo lucratur?

Primò, Respondet D. Chrylogus serm. 25. & ait: *Facite vobis sacculos, qui non veterascunt. Qui thesaurizantes corporaliter arguebat ad totum cupiditatis fomitem jubet sacculos sine fine perquiri: Christe, quò te pertrahit amor tuorum? ut avarum lucrum facias, facis eum, quod desiderat, non quod oportet audire. Sacculos imperans, æternos thesauros, qui non deficient vis parari, ut avarus, dum consuetam percurrit ad lucra, aut virtutem capiat, aut à virtute capiatur: O arguta, & alta Christi doctrina! quæ ad discipulos adhuc rudes dirigebatur, & omnes inde homines respiciebat; qui valde tenaces sunt in suis retinendis, & à se non alienandis; inde humanum affectum descendens, ut eum inescare valeat, dum jubet vendere, & dare objicit magnitudinem lucri, ut suo affectu, ac inclinatione homo alliciat ad virtutem, & saporem lucri, ad opulentas misericordiam sanctitates, hominem erudit: Christe, quò te pertrahit amor tuorum? sacculos imperans, æternos thesauros, qui non deficient, vis parari, ut avarus dum consuetam percurrit ad lucra, aut virtutem capiat, aut à virtute capiatur: Si homo est avarus, ac tenax bonorum suorum, intuitu copiosi lucri ipsum alliciat.*

Pro quo nota, quod non dixit Christus, facite crumenas, seu bulgas, quod augustum est, & parum recipit, sed sacculos, qui multo capiunt; qui enim bulgam aperit pauperi, sacculum ingentem præparet, ut multo majora accipiat, & ideo tam duplicato augmento homines ad se advocat.

Divina sponsa sui dilecti amore inflammata ad sodales ait: *Adjuro vos filia Hierusalem si in veneritis dilectum, dicite ei, quia amore languo: Quærunt ipsæ, ut facile dilectum agnoscant: Qualis est dilectus tuus: dat ipsa illius signa: Dilectus meus, candidus, & rubicundus, caput ejus aurum optimum. Manus illius tornantes: aurea, plena hyacinthis:* Cant. 5. n. 24. Filia Hierusalem, ut exponunt Phil. Carpathius, Cassiodorus, Beda; sunt animæ sanctiores in hoc sæculo, quarum precibus se commendat Divina sponsa: Ad quid ergo cum sint animæ tam piæ, sanctæ, ac devotæ, eis proponit

Cantic. 5. Philo Carpathius Cassiodorus Beda.

ponit celestis sponsa quod manus sui dilecti, sunt aurea plena hyacinthis; plenæ, nempe, lapidibus preciosis celestium donorum, ut Divinum sponsum quærat, nonne sat erat intimus amor, quo supra modum diligebant eum ad quid insuper addit, quod manus sunt aureæ, plenæ omni lapide pretioso: Gilbertus serm. 42. *Ut velocius currant & annuntient, quia amore languent.* Et si eximio amore astringebantur cum dilecto, tamen manus ejus declatantur aureæ plena hyacinthis; hoc est donorum celestium, quamvis ingens esset amor; tamen expectatio donorum intuitu lucri, ac retributionis, vehemens stimulus: *Ut velocius currant, & annuntient.*

Gilbert. Homo ex sua inclinatione maxime movetur retributione donorum.

60. D. Chrysol.

Secundò, D. Chrysológus serm. 22. ait: *Vendite, quæ possidetis: non potest dominari omnibus, nisi is, qui propriis non tenetur.* Ille qui omnia à se dimittit, & Christi paupertatem amplectitur, omnium acquirit dominium, & principatum, & quæ meliora, & pauciora sunt: Exiit David cum Goliath ipsum percussit proferens, inde gloriola victoria triumphante fecimur decantant: *Sauil percussit mille, & David decem millia.* 1. Reg. 18. n. 6. Gener Regis, & primus in Israël, & tandem illius magnificus Rex, quæ omnia illi advenit ex prostrato Philisthæo, quid habuit David in illa victoria ad tantam gloriam? Recole quod quando exiit in prælium, Regis arma, illustre que ornamenta dimisit; 1. Reg. 17. n. 38. & tamen humili veste pastorali pellicea ad prælium proceffit; & qui magna secularia contemnit ab illisque denudatus à se projecit vilibus, & abjectis contentus, tantum plenus Deo in ipso confidens gloriosus agit triumphos, & validissimas tyrannorum phalanges ridebit; omniaque mundi pretiosa tanquam eorum Dominus pedibus conculcabit. D. Ambros. lib. 10. in Lucam ad cap. 21. ait: *Si quis Goliath exurgat inanis, atque præcelsus, timentibus cæteris, exurgat humilis David, Regis abiciens arma terrena, sumens fidei tela leviora, & jaculum pura confessionis inorguens, persecutoris vulnera impuantiæ. Huic victori occurrunt juvenula dicentes: Percussit Saul in millibus, David in decem millibus. Quod indicio est, victores saculi, Principibus amiserunt. Expende illud: Regis abiciens arma terrena, & iterum: Victores saculi, Principibus amiserunt.*

1. Reg. 18.

1. Reg. 17.

Pauper terrena abiciens de omnibus triumphat, & omnia possidet. D. Ambros.

61. D. Chrysol.

Tertiò, D. Chrysológus serm. 22. ait: *Homo tali monitu, Christus te ditare voluit non nudare, manere tibi tua voluit, non perire, perpetuari non evacuari, sacculos imperavit jussit te transferre, non perdere: Mandat vendere omnia, & facere sacculos, quæ non repugnant inter se, sed maximè coherent, ut sciat homo, si quæ pauperi dat, quod non ab eis alienatur, nec denudatur, sed ea ipsi reservata manent multiplicata fructu; & ideo mandat facere sacculos ad amplissimam mercedem recipiendam. Ait Paulus 1. Corinth. 9. num. 6. *Qui parce seminat, parce, & metet, & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* Juxta mentem D. Ambrosii qui seminat in benedictionibus datis pauperi per elemosynam de benedictionibus metet fructum centuplum. Eusebius homil. 4. de Epiphania ait: *Esuriens, ait, dedisti panem, ille quidem pastus est, sed ad te rediit, quod dedisti cum fructibus, & usuris.**

1. Cor. 9.

D. Ambros.

Eusebius

Cum benediceret Jacob filios suos, ac devenisset ad Joseph largissimam benedictionem ei impendit dicens: *Sedit in forti arcus ejus, inde pastor egressus est, lapis Israël. . . Omnipotens benedixit tibi, benedictionibus cæli desuper, & benedictione abyssi jacentiæ dorsum, benedictionibus uberum, & vulvæ:* Gen. 49. numer. 24. & 25. Dat ei benedictionem in benigna pluvia ac cæli influxu; datque ei benedictionem abyssi jacentiæ, nempe, fertilitatem terræ; magnam & dilatatam generationem; ac multiplicationem, tam in hominibus, quam animalibus. Benedicens Isaac ipsum Jacob; & ait: *Dei tibi Deus de rore cæli, ac de pinguedine terræ:* Gen. 27. n. 28. At ipse Jacob benedicens Joseph non solum dat benedictionem, ut ei dedit Pater suus Isaac, de rore cæli, ac de pinguedine terræ, sed insuper addidit benedictionem uberum, & vulvæ, largam, & amplam generationem, cum magnificis, ac amplissimis titulis; Arcus fortis, pastor; lapis Israël, id est, illius firmamentum Isaac benedixit Jacob, ut filium suum, Justum, ac sanctum: At ipse Jacob benedictionem impendit Joseph, ut filio suo, ut justo, & sancto, sed etiam ut pastori, qui famelico populo alimenta ministravit, & subvenit tempore necessitatis, non tantum benedicetur ut filius justus, ac sanctus, sed insuper illustriori, ac majori benedictione super cæteros condecoratur, ac inter omnes trophæum, & palmam erigit. Theodoret. q. 96. in Genesim ait: *Pietas ei palmam retulit, & esca suis egentibus exhibita, illum in gloriosum Israël pastoris titulum exivit.*

62. Gen. 49.

Gen. 17.

Jus per elemosynam erigit palmam super cæteros.

Theodot.

Baptismus, quo Christus habet baptizari.

Luc. 12. num. 50. Baptismo autem habeo baptizari; & quomodo coarctor usque dum perficiatur.

VERSIONES.

Syriacus. Baptismo, est mihi, ut baptizet, multumque premordum perficiatur.

Persicus. Veruntamen multum sustineo doloris donec perficiatur.

Arabicus. Et mihi intinctio, qua tingendus sum, & ego laboro usque perficiatur.

Quidam apud D. Ambr. Quomodo coarctor, id est, contristor.

D. Epiphanius. Festino ut bibam illum.

D. Irenæus. Et valde propere ad illum.

EXPOSITIO.

Connexione textus? cum superioribus incipiamus; Dixerat Christus superiori vers. 49. *Ignem veni mittere in terram, quid volo nisi ut accendatur.* Explicat Christus D. quod ipse

Cohærentia textus.

ipse venit ut in cordibus hominum mittat ignem charitatis amoris, ac zelum honoris Dei Patris, ac salutis animarum; hunc ergo charitatis ignem quem venit mittere in animis hominum, ipse in se suscepisse ostendit per mortem & passionem suam: De qua modo agit Expositio Textus, patebit ex duabus questionibus sequentibus latius.

QUÆSTIO X.

Quare mors, & passio Christi dicitur Baptismus?

64. Christi mors dicitur Baptismus. Tertull. D. Cyprian. D. Ambros. Beda. Titus Bost. Euthym. Theophyl. Marc. 10. Psalm. 65. Psalm. 68.

Baptismo autem habeo baptizari: per baptismum intelligit mortem, & passionem suam, ut tenet venerabilis Patrum Sinarum. Tertullian. lib. de Baptismo. D. Cyprian. Epist. ad Joboram; & hic D. Ambros. Beda. Titus Bostren. Euthym. Theophylactus: & aperte patet ex D. Marco 10. num. 38. ait Christus. *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum: aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari.* Nam per multitudinem aquarum significatur ingens tribulatio, afflictio aut passio; Psalm. 65. num. 12. *Transivimus per ignem, & aquam, & eduxit nos in refrigerium:* Psalm. 68. num. 2. *salvum me fac Deus, quoniam intraverunt aqua usque ad animam meam.* Et multis aliis in locis Mors & passio Christi extitit altissimum, ac vastissimum mare dolorum, tribulationum, ac pœnarum.

65.

Deinde mors Christi rectè dicitur Baptismus, tam respectu ipsius, quam nostri: mors Christi extitit Baptismus, ac saluiferum lavacrum, quo purificati, ac mandati sumus. Ita in præfati Euthymius ait: *Baptisma, dicit Christus sui occasionem, tanquam nostri purificationem:* Sic ait Joan. in Apocalyp. 1. n. 5. *Qui dilexit nos, & lavit nos à peccatis in sanguine suo:* Et de sanctis dicitur Apocalyp. 7. num. 14. *Laverunt stolas suas, & dealbaverunt in sanguine Agni:* Unde ait Innocentius Tertius lib. 4. Mysteriorum Missæ. *Non solum lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo, quando sanguinem suum fudit pro nobis in crucis patibulo: verum etiam quotidie nos lavat à peccatis nostris in sanguine suo, quando ejus sanguinem nos accipimus in calicis poculo.*

66.

Mortuo Christo D. scribit D. Joan. 19. n. 34. *Unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exiit sanguis, & aqua.* Ad quæ verba sic eleganter ait D. Chrysol. Tom. 6. homil. de Cæco: *Continuo exiit sanguis, & aqua: nec sic exierunt ut simpliciter fluere, sed cum impetu, ut latronis corpus aspergerent, ut latronem aspersum baptizarent.* Nota verbum: *fluere cum impetu:* Ac si vi, & coactione reprimere, dum non exhibant, ac profluebant pro hominum salute.

Joan. 19.

D. Chryl.

Vehemens impetus sanguinis Christi pro salute nostra.

67.

Mors, & passio Christi dicitur etiam baptismus per respectum ad ipsum Christum; præ vi amoris mors ei fuit tanquam baptismus ac suave; & dulce lavacrum, ac balneum ut satiaret, ac expleret sitim, ac esuriam, quam

pro morte sua & salute nostra habebat. D. Mater. 16. Ambros. in præfati lib. 7. Lucam expendens illud Christi D. *Tristis est anima mea usque ad mortem:* Non ait: *Tristis est anima mea ad mortem, sed usque ad mortem, tempus, nempe, mortis, ut notat sanct. Doctor Matth. 26. num. 38. & subdit. Tempore mortis tristitiam prætendebat, quam non ex metu mortis sue, sed ex mora nostræ redemptionis assumpserat. . . Ut esuriret, sitiret, angereur, & contristeretur:* Tristis erat usque ad mortem ex dilatione nostræ redemptionis, quam maximè esuriebat, sitiebat ex illius mora vehementer augebatur. *Ex mora nostræ redemptionis.*

In persona Christi ait Regius Vates Ps. 61. num. 5. *Cucurri in siti:* Ac si diceret: sic vehementer in hominum salutem sitiebam, ut ad illam non solum festinarem, sed etiam pernici quodam & vehementi impetu ferebar. Huic cogitationi consonat Titulus Psalmi 21. *Deus, Deus meus respice in me:* Qui totus ad litteram est de Passione Christi; juxta lectionem Aquilæ, ac D. Hieronymi, præfigitur titulus: *pro cervo matutina:* Quo exprimitur ingens ardor, quo cervus exagitur, ac currit ad torrentes & hoc pro quolibet tempore, sed quo matutino, quando sitis est vehementior ac inflammator, ut sub tali metaphora denotetur ardentissima sitis, quam Christus pariebatur de morte, ac passione sua. D. Hieronym. in Psalm. 6. *Cucurrit in siti:* sic ait sanct. Doctor. *Currit Dominus in sancta siti; cucurrit de celo, venit in uterum, de utero in præsepium cucurrit sitis, & Christum suum arborem in cruce humani generis salutem sitiavit: unde dictum est, de torrente in via bibes.* Expende: *Esuriens venit ad arborem:* Adhuc colaphis, alapis, flagellis, spinis cæsus esuriebat mortem, & passionem. *In cruce humani generis salutem sitiebat:* Adhuc in cruce, tor tormentis sitiebat, donec de torrente sanguinis sui largiter effusi bibit, & satiatur, morte interveniente; ex quo perbelle dicit D. Chrysol. serm. 58. *Crucifixus in cruce mortem suscepit, sepulcrum patitur: ubi ei desunt tormenta, cruciatus, & dolores, ibi patitur, & molestiam sustinet.*

68.

Psal. 61.

Psal. 21.

Aquila.

D. Hieroni.

D. Hieroni.

vehementissimam suam mortem exoptabat.

Chrysol.

QUÆSTIO XI.

Quare Christus testatur de se, quod coarctatur usque dum perficiatur baptismum?

Dixerat Christus D. *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor usque dum perficiatur?* Ultima verba sunt à nobis in hac questione explicanda. Lyranus duas affert expositiones, & prima quod Christus D. hoc dixit, ut significaret se mortem perhorrescere ac reformidare, sicut ipse postea dixit. *Tristis est anima mea usque ad mortem:* Tamen licet sensus inferior, & naturalis animæ Christi hoc dixisset ad ostendendam veritatem naturæ humanæ tam spiritu, ac zelo superans, & corrigens, ait: *Veruntamen non sicut ego volo,*

69.

Lyra.

Christus ostendit

versus. Dicitur

& homo.

Math. 26.